

Вибір логістичної стратегії підприємства

Маркусь Альона Юріївна,

студентка, факультет менеджменту і маркетингу, ХНЕУ ім. С. Кузнеця
(м. Харків, Україна), e-mail: markusalena8@gmail.com;

Мельникова Катерина Валеріївна,

кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту,
логістики та інновацій, ХНЕУ ім. С. Кузнеця (м. Харків, Україна),
e-mail: melnikovakv@yahoo.com

З переходом економіки України на ринковий шлях розвитку ситуація у сфері економіки змінилась. У зв'язку зі спадом виробництва, зумовленим світовою економічною кризою, політичною ситуацією в країні значно скоротилися обсяги перевезень і, як наслідок цього – ринок транспортних послуг. Ефективний розвиток економіки кожного регіону України, як і економіки країни в цілому, неможливий без удосконалення роботи транспортної системи з урахуванням сучасних логістичних тенденцій.

Теоретичні, практичні і методичні аспекти формування логістичної стратегії підприємств відображено у наукових працях більшості зарубіжних і вітчизняних вчених, які займаються проблемами логістики. Проте досі не сформовано єдиного системного підходу до визначення логістичної стратегії, її різновидів та особливостей формування в системі прийняття стратегічних рішень на підприємствах торгівлі.

Розробка логістичної стратегії передбачає всебічне вивчення та аналіз функціонування потокових процесів у господарстві з метою оцінки потенційних можливостей розвитку. Вибір логістичної стратегії визначимо як сукупність дій, спрямованих на досягнення оптимізації логістичних витрат, поліпшення якості послуг, що надаються з точки зору аналізу ситуації, коли обрана логістична стратегія є найбільш прийнятною [5]. Реалізація стратегії – сукупність дій по

управлінню потоковими процесами, зокрема, планування та обліку матеріальних і фінансових ресурсів, вдосконалення інформаційної складової логістичного процесу, вдосконалення організаційної структури.

За своїми масштабами і значущістю інтеграційне дослідження логістичних систем належить до стратегічного аналізу, який передбачає необхідність вивчення основних тенденцій та факторів зовнішнього і внутрішнього середовища, що впливають на розвиток логістичної системи. Цьому сприяє формування логістичної стратегії, що враховує сучасні підходи до управління логістичною діяльністю підприємства торгівлі.

У науковій літературі відсутня єдність поглядів у визначенні змісту поняття «логістична стратегія». Стратегічний підхід поширюється на функціональні та загальнокорпоративні завдання, процес визначення стратегічних компетенцій, довготривалу перспективу розвитку підприємства [4].

Поняття «стратегія» етимологічно походить від грецького слова *strategia*, за допомогою якого описували найважливішу частину військового мистецтва [2]. Крім цього, існує і таке розуміння економічної стратегії, як довгострокові наміри керівників підприємства щодо маркетингової, виробничої, фінансової, комерційної діяльності підприємства. Зміни у визначенні поняття «стратегія» відбувалися відповідно під впливом економічного розвитку суспільства. По суті, вибір стратегії означає, що з усіх можливих шляхів і способів дій, що відкриваються перед підприємством, воно обирає власний перспективний напрямок розвитку для досягнення конкурентних переваг на ринку.

Сучасна система управління підприємством являє собою розроблення організаційної структури управління з функціонально-орієнтованими сферами діяльності (фінанси, інвестиції, виробництво, маркетинг і збут, інновації, персонал тощо), об'єднаними стратегічними, тактичними та іншими цілями [6].

Секція 1. Проблеми стратегічного управління конкурентоспроможністю на основі інновацій

Можна виділити два основні типи логістичних стратегій – «тонку» та «динамічну». Мета «тонкої» логістичної стратегії полягає у виконанні кожної логістичної операції з мінімальним використанням трудових, фінансових і матеріальних ресурсів. Для цього в логістичній системі створюється оптимальний потік ресурсів, що забезпечує мінімальний час виконання замовлень, обсяг запасів і загальних витрат. «Тонку» стратегію найкраще застосовувати, коли попит стабільний або, принаймні, передбачуваний.

Мета динамічної логістичної стратегії – забезпечити високу якість обслуговування споживачів, оперативне реагуючи на зміни попиту. Цю логістичну стратегію доцільно застосовувати на підприємствах, які пропонують широкий асортимент товарів, а також в умовах, коли попит різко змінюється і спрогнозувати його складно.

Вибір і обґрунтування стратегії розвитку підприємств вимагає розробки економіко-математичних транспортних моделей, що враховують логістичну інфраструктуру, локалізацію потенційних споживачів, функціонуючі і планові ринки збуту. Стабільні ресурсні поставки для потреб інфраструктурного розвитку можливі тільки при збалансованому функціонуванні закупівельної, виробничої і розподільної діяльності. Своєчасне ресурсне забезпечення підприємств, сприятиме формуванню логістичної інфраструктури в регіонах, а також дозволить активізувати механізми державного та приватного партнерства при реалізації інноваційних проєктів.

При здійсненні стратегічного планування логістичної діяльності запропоновано враховувати такі фактори:

- економіко-географічне розташування підприємства, його основних постачальників і споживачів, а також всієї необхідної логістичної інфраструктури;
- необхідність стратегічного планування розвитку підприємств з урахуванням стабільності їх життєвого циклу, а також впровадження інновацій, у тому числі логістичного спрямування;

- зміни економічного, інноваційного, соціального, правового, екологічного, технічного і технологічного характеру можуть привести до істотної зміни обсягів потреби або до можливості нетрадиційного використання деяких видів продукції;
- тенденція до насичення ринку призводять до посилення невідзначеності зовнішнього середовища і посилення конкуренції. Що, своєю чергою, вимагає гнучкості стратегій розвитку і наявності механізмів їх оперативного перегляду на основі систематичного здійснення моніторингу результативності діяльності підприємств;
- специфічність логістичної діяльності як об'єкта управління призводить до того, що підприємства не можуть ефективно функціонувати і розвиватися без узгодження стратегій розвитку на рівнях регіону і галузі.

Вибір і формування логістичної стратегії підприємства ґрунтується на системному підході, при якому приймаються певні стратегічні логістичні рішення.

Вибір логістичної стратегії для підприємства потребує оптимізацію витрат з метою вдосконалення логістичних послуг, максимізації прибутків і збільшення конкурентних переваг.

Література

1. Лісова Н. О., Свірська Г. С. Стратегічна карта BSC: теорія і практика. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія : «Економічні науки»*. 2017. № 4 (Т. 2). С. 90–94.
2. Рудківський О. А. Логістична стратегія підприємства: проблематика вибору і реалізації. *Вісник Житомирського державного технічного університету. Сер. Економічні науки*. 2018. № 4. С. 226–232.
3. Карий О. Інформаційне забезпечення управління логістичними витратами на підприємстві : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.06.01. Львів, 2017. 23 с.
4. Тарасюк Г., Рудківський О., Погайдак О. Ключові показники ефективності та оцінка логістичної стратегії підприємства. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2019. Вип. 2. С. 223–231.

Секція 1. Проблеми стратегічного управління конкурентоспроможністю на основі інновацій

5. Євдокимов А. В., Чорток Ю. В., Родимченко А. О. Логістичні стратегії та логістичні процеси на торговельних підприємствах. *Сталий розвиток економіки : Всеукр. наук.-виробн. журнал*. 2017. Вип. 1 (11). С. 246–249.

6. Економічна енциклопедія : у 3 т. Т. 1 / редкол. : С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. Київ : Академія, 2018. 864 с.

